

2009. október 22., csütörtök

Irán

P7_TA(2009)0060

Az Európai Parlament 2009. október 22-i állásfoglalása Iránról

(2010/C 265 E/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Iránról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az emberi jogokra vonatkozóakra,
 - tekintettel az EU elnökségnek, a közös kül- és biztonságpolitikai (KKBP) főképviselőnek, az EU külügyminisztereknek, a G8 állam- és kormányfőinek, az Európai Tanácsnak és az Európai Parlament elnökének a 2009-júniusi iráni választásokat követő zavargások során zajlott tüntetések elfojtásáról szóló nyilatkozataira,
 - tekintettel az ENSZ főtitkárának az Iráni Iszlám Köztársaságban az emberi jogok helyzetéről szóló, 2009. szeptember 23-i jelentésére,
 - tekintettel az Európai Parlament elnökének 2009. október 9-i nyilatkozatára, amelyben ismételten hangot ad az Európai Parlament elkötelezettségének a halálbüntetés világszerte történő eltörlése iránt, és konkrétan elítéli az Iránban a fiatalok esetében végrehajtott halálbüntetést és a végrehajtásra váró kivégzéseket,
 - tekintettel a 2009. október 13-i EU elnökségi nyilatkozatra Behnúd Sodzsái Iránban végrehajtott kivégzéséről,
 - tekintettel a 2009. szeptember 20-i EU elnökségi nyilatkozatra, amely elítéli, hogy Mahmúd Ahmedinedzsád iráni elnök ismételten tagadta a Holokausztot és Izrael állam létezéséhez való jogát,
 - tekintettel a 2009. október 18-i EU elnökségi nyilatkozatra, amely elítéli az iráni Szisztán-Beludzisztán tartományban elkövetett, legalább 42 ember életét követelő öngyilkos merényletet,
 - tekintettel az ENSZ Közgyűlés 2007. december 18-i 62/149. sz. határozatára és a 2008. december 18-i 63/168. sz. határozatára a halálbüntetés alkalmazására vonatkozó moratóriumról,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, a faji diszkrimináció valamennyi formájának felszámolásáról szóló egyezményre, valamint a gyermek jogairól szóló egyezményre, amelyekben az Iráni Iszlám Köztársaság is részes fél,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 122. cikkére,
- A. mivel az általános emberi jogi helyzet Iránban tovább romlott, különösképpen a 2009. júniusi elnökválasztások óta,
- B. mivel Kína után Iránban a legmagasabb a kivégzések száma, mely szám Mahmúd Ahmedinedzsád elnök 2005-ös hatalomra kerülése óta négyszeresére nőtt, és mivel Irán bír a szomorú kitüntetéssel, hogy a világ egyetlen országa, ahol még mindig kivégeznek fiatalokat is; mivel emberi jogi üggyvédek jelentései szerint legalább 140 gyermek elkövetőre vár a halálbüntetés végrehajtása Iránban,

2009. október 22., csütörtök

- C. mivel 2009. október 11-én felakasztották Behnúd Sodzsáit az életének megkímélésére irányuló határozott nemzeti és nemzetközi könyörgések ellenére, aki így 2009 eleje óta, Delára Darabi és Molla Gol Hasszán után, a harmadik fiatalos elkövető, akit kivégeztek, és mivel Szafar Angútít és Abbász Hosszeinit is közeli kivégzés fenyegeti,
- D. mivel a fogvatartottak kínzása és bántalmazása, az alvásmegvonás, a magánzárka, az illegális fogva tartás, a kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmód alkalmazása, valamint az állami ügynökök büntetlensége továbbra is elterjedt jelenségek,
- E. mivel nőtt a politikai ellenzék, emberi jogi aktivisták, újságírók, bloggerek, tanárok, értelmiségiek, tudósok, homoszexuálisok, nők, diákok, szakszervezetiek, valamint a vallási, etnikai és nyelvi kisebbségek tagjainak erőszakos elnyomása,
- F. mivel a Bahá'í hit hét vezetője továbbra is börtönben van, pusztán vallási meggyőződésük alapján tartván őket fogva,
- G. mivel Mahmúd Ahmedinedzsád elnök 2009. augusztus 4-én formális jóváhagyást kapott második mandátumához, miután a 2009. június 12-i választások győztesének nyilvánították, miközben választási ellenfelei, Mir Hosszein Muszavi és Mehdi Karrubi, valamint számos megfigyelő a választási eredmények nagyarányú meghamisításával vádolta a hatóságokat,
- H. mivel a következő hetekben és hónapokban több tízezer tiltakozó vonult ki az utcára; mivel mintegy 150 ember meghalt, és több mint ezer tüntetőt letartóztattak,
- I. mivel a csoportos tárgyalások folytatódnak jelentések szerint 140 ellenzéki szimpatizáns, köztük prominens reformerek, továbbá aktivisták esetében, akiket zavargásokban való részvétellel, kémkedéssel vagy az iráni vezetők megdöntésére irányuló kísérlettel vádolnak,
- J. mivel négy embert halálra ítéletek a tüntetésekkel összefüggésben annak ellenére, hogy április óta, a választásokat követő tüntetéseket jóval megelőzően börtönözték be őket,
- K. mivel emberjogi szervezetek jelentései szerint több tucat tudósító, fotós és blogger hagyta el Iránt, vagy próbál elmenekülni az országból, több ezren veszítették el állásukat, számos újságot tiltottak be a hatóságok az elmúlt hetekben, és jelentések szerint 19 újságíró és öt bloggert továbbra is fogva tartanak az iráni hatóságok,
1. Súlyos kétségeinek ad hangot a választási eredmények helytálló voltát illetően, amelyek Mahmúd Ahmedinedzsád elnök második hivatali mandátumának megerősítéséhez vezettek a nagyarányú választási csalásra utaló határozott jelek ellenére, és úgy véli, hogy az iráni elnök hitelessége jelentős mértékben csorbul;
 2. tiszteletét fejezi ki valamennyi iráni férfi és nő iránt, akik alapvető szabadságaikat és a demokratikus elveket védik, és kifejezik azon kívánságukat, hogy egy elnyomás és megfélemlítés nélküli társadalomban éljenek; különös tiszteletét fejezi ki azon iráni nők iránt, akik fontos szerepet játszottak a júniusi választásokat követő tüntetéseken, és különösen Neda Aga Szoltán iránt, aki az erőszakos elnyomás szimbólumává vált, valamint Sádi Szadr emberi jogi aktivista iránt is, akit 2009. július 15-én őrizetbe vettek, mert nyilvánosan beszélt azon emberi jogi jogsértésekről, amelyeket a börtönökben fogvatartottakon követtek el a vitatott iráni elnökválasztások után;
 3. elítéli az erőszak széles körű és túlzott alkalmazását, az önkényes letartóztatásokat és az állítólagos kínzást a vitatott iráni elnökválasztások miatti tiltakozások leverése során; felhívja az iráni kormányt, hogy tartsa tiszteletben az alapvető polgári és politikai jogokat, és különösen a szabad véleménynyilvánítás jogát, és követeli, hogy feltétel nélkül bocsásson szabadon minden békés tüntetőt és mindazokat, akiket a közelmúltbeli zavargásokkal tágabb összefüggésben vettek őrizetbe - legyenek azok diákok, tanárok, kampányolók, újságírók vagy emberi jogi aktivisták;

2009. október 22., csütörtök

4. felhívja az iráni hatóságokat, hogy a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága számára biztosítsanak hozzáférést valamennyi fogvatartotthoz kivétel nélkül, és tegyék lehetővé a nemzetközi emberi jogi szervezetek számára, hogy nyomon követhessék az országbeli helyzetet;
5. sürgeti az iráni hatóságokat, hogy a jogszabályokban és a gyakorlatban is szüntessék meg a kínzás és egyéb kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmód vagy büntetés valamennyi formáját, tartsák fenn a megfelelő jogi eljárásokat, és vessenek véget az emberi jogi jogsértésekkel kapcsolatos büntetlenségnek;
6. elítéli azt az öngyilkos merényletet, amelyre Szisztán-Beludzisztán tartományban, 2009. október 17-én került sor, és amelynek során több tucat ember vesztette életét vagy sebesült meg; aggasztja, hogy ez az öngyilkos merénylet az e tartományban élő etnikai és vallási kisebbségek elnyomásával lehet kapcsolatos; elutasítja a terrorizmus felhasználását politikai viták megoldási eszközeként;
7. megismétli az iráni hatóságokhoz intézett kérését, hogy feleljenek meg a vallási kisebbségek tiszteletben tartására vonatkozó, a kormányt terhelő követelménynek, és azonnal bocsássák szabadon a következő Bahá'í vezetőket: Fariba Kamalabadi, Dzsamaloddin Handzsáni, Afif Naeimi, Szaíd Raszái, Mahvas Szabet, Behrúz Tavakkoli és Vahíd Tizfahm;
8. megismétli felhívását, hogy az iráni hatóságok töröljék el teljesen a halálbüntetést, és időközben vezessenek be moratóriumot a kivégzésekre vonatkozóan, amint arra felhív az ENSZ Közgyűlés 62/149. sz. és 63/168. sz. határozata;
9. határozottan elítéli az Iránban végrehajtott büntetéseket és kivégzéseket, különösen azokat, amelyeket fiatalokú elkövetőkre és kiskorúakra szabtak ki, és hevesen tiltakozik Behnúd Sodzsái 2009. október 11-i, iráni kivégzése ellen; sürgeti az iráni hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben a kiskorúakra vonatkozó, nemzetközileg elismert jogi biztosítékokat, így például a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát és a gyermek jogairól szóló nemzetközi egyezményt, továbbá különösen azt, hogy ne végezzék ki Szafar Angútít és Abbász Hosszeinit;
10. azt ajánlja, hogy az ENSZ emberi jogi főbiztos küldjön különmegbízottat a politikai fogvatartottak helyzetének nyomon követésére, és annak biztosítására, hogy az iráni hatóságok tiszteletben tartsák a nemzetközi eljárásjogi standardokat és emberi jogi kötelezettségeiket;
11. sajnálattal tölti el a tájékoztatás szabadságának szisztematikus korlátozása annak révén, hogy weblapokat blokkolnak, megtiltják nekik, hogy beszámoljanak a nem engedélyezett tüntetésekről, és új korlátozásokat hajtanak végre, amelyek az újságírókat engedély kérésére kötelezik bármely eseményről való tudósítást megelőzően;
12. felhívja az iráni hatóságokat, hogy állítsák le a nemzetközi médiának dolgozó újságírók üldözését, és felhív különösen a fiatal iráni-kanadai újságíró és jól ismert blogger, Fariba Padzsúh azonnali szabadon bocsátására, akit teheráni otthonában, 2009. augusztus 24-én vettek őrizetbe;
13. elítéli, hogy Abdolfattáh Szoltáni emberi jogi aktivistától 2009. október 2-án megtagadták, hogy Teheránból a németországi Nürnbergbe utazzon, hogy a város emberi jogi díját átvehesse;
14. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre EU delegációt Teheránban az iráni hatóságokkal és civil társadalommal való párbeszéd előmozdítása és megerősítése, valamint az együttműködés fokozása érdekében, különösen a menekülteknek nyújtandó segélyezés és a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem terén;
15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárnak, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának, valamint az Iráni Iszlám Köztársaság kormányának és parlamentjének.